

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.43.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14694 Pani Poseł Joanny Borowiak wraz z grupą posłów, w sprawie wzmocnienia nadzoru nad domami pomocy społecznej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 19 pkt 10 oraz art. 21 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, prowadzenie domów pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy, powiatu i samorządu województwa. To na samorządach spoczywa zatem obowiązek zagwarantowania odpowiednich warunków funkcjonowania domów pomocy społecznej (dps), w tym utrzymanie standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 51). Przepisy art. 55 przywołanej ustawy wskazują, że dps ma obowiązek zapewniać mieszkańcom odpowiednie warunki bytowe, opiekę, wsparcie i pomoc dostosowaną do ich indywidualnych potrzeb. Organ prowadzący odpowiada za organizację placówki w sposób gwarantujący jej pensjonariuszom bezpieczeństwo oraz poszanowanie ich autonomii fizycznej i psychicznej.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, niezwłocznie po powzięciu informacji o zdarzeniu, do którego doszło w Domu Pomocy Społecznej we Włocławku przy ul. Nowomiejskiej, wystąpił do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, będącego zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy organem nadzorującym działalność usytuowanych na podległym mu terenie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oraz do Prezydenta Miasta Włocławka, który na podstawie art. 112 ust. 8 wskazanej ustawy również sprawuje nadzór nad placówką, z prośbą o podjęcie stosownych działań i udzielenie wyjaśnień dotyczących czynności, które były prowadzone i zostaną podjęte w tej sprawie.

Z informacji uzyskanych od Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy wynika m.in., że Wojewoda Kujawsko-Pomorski niezwłocznie zarządził kontrolę doraźną (zaplanowaną na 19 stycznia 2026 r.), której celem było wyjaśnienie okoliczności zdarzenia z 11 stycznia 2026 r. Ponadto Wojewoda Kujawsko-Pomorski, pismem z 14 stycznia 2026 r., zaapelował do prowadzących domy pomocy społecznej Prezydentów, Starostów, Burmistrzów oraz Dyrektorów DPS z województwa kujawsko-pomorskiego o wzmożenie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa ich mieszkańcom, zwłaszcza osobom z niepełnosprawnościami i w podeszłym wieku, które są szczególnie narażone są na kontuzje czy wychłodzenie organizmu. Na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora jednostki ustalono, że w dniu zdarzenia mieszkańcy znajdowali się pod opieką dwóch pracowników (opiekun i opiekun medyczny). Wskaźnik zatrudnienia pracowników Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego był według stanu na 31 grudnia 2025 r. zachowany, a ponadto weryfikowany podczas planowanego postępowania kontrolnego. Celem podejmowanej obecnie przez służby wojewody kontroli jest ocena zgodności działania placówek z obowiązującymi

przepisami i standardami opieki. Na podstawie ustaleń dokonanych w jej wyniku usunięte zostaną wszelkie stwierdzone ewentualnie nieprawidłowości.

Odnosnie do kwestii zabezpieczenia domów pomocy społecznej przed samowolnym opuszczeniem placówek przez pensjonariuszy należy podkreślić, że co do zasady mieszkańcy dps mają prawo swobodnie opuszczać placówkę, a jej pracownicy powinni uszanować ich samodzielność i prawo do decydowania o sobie. Wyjątek przewiduje art. 55 ust. 2b ustawy – jeśli brak opieki zagraża życiu lub w poważny sposób zdrowiu mieszkańca będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi, możliwe jest czasowe ograniczenie swobodnego opuszczania przez niego placówki.

Biorąc pod uwagę obowiązujące standardy kadrowe, zgodnie z §6 ust. 2 rozporządzenia, warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających w dps jest m.in. posiadanie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, który w przypadku domu dla osób w podeszłym wieku nie powinien wynosić mniej niż 0,4 na jednego mieszkańca. Przy ustalaniu wskaźników zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w dps, a także osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami placówki. Przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, a także pracowników pierwszego kontaktu zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych lub obsługi, w wymiarze proporcjonalnym do czasu, w jakim koordynują działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca dps.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają obecnie prace analityczne nad przepisami regulującymi funkcjonowanie domów pomocy społecznej. Mają one na celu ocenę zasadności oraz możliwości zmian regulacji dotyczących rzeczywistej liczebności personelu opiekuńczego w domach pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców.

Pragnę też podkreślić, że projekt ustawy o zmianie ustawy pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (UD315) zawiera przepisy zwiększające bezpieczeństwo osób mieszkających w domach pomocy społecznych, dotyczące m.in. poszerzenie zakresu kontroli przeprowadzanej przez wojewodów o obszar przestrzegania praw człowieka i jakości świadczonych usług. Projektowane zmiany opracowano w ramach z prac Zespołu ds. Reformy Systemu Pomocy Społecznej, który powołano 27 czerwca 2024 r. Warto podkreślić, że jedną z grup tematycznych działających w ramach zespołu jest grupa tematyczna ds. funkcjonowania instytucji i placówek świadczących usługi całodobowe.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizowany jest też w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 projekt pn. „Wsparcie instytucji regionalnych w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych”. Jednym z planowanych zadań projektowych jest audyt dotyczący świadczenia usług we wszystkich regionach, w tym badanie, przegląd i ocena funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/